

Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Tel. +32 2 553 13 79 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

van

13 februari 2009

met betrekking tot het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en het ontwerpbesluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 6 februari 2009

De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt;

Gelet op de principiële goedkeuring door de Vlaamse regering op 6 februari 2009 van het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: "het voorontwerp van decreet") enerzijds en het ontwerpbesluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 6 februari 2009 (hierna: "het ontwerpbesluit") anderzijds;

Gelet op het verzoek van het kabinet van de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid, aan de VREG om binnen een termijn van 5 dagen haar advies te verlenen over het voorontwerp van decreet en het ontwerpbesluit, ontvangen op 6 februari 2009;

Het vastleggen van langetermijndoelstellingen heeft ongetwijfeld een positief effect op toekomstige investeringen in groenestroominstallaties. Niettemin lijkt het zinvol om een grondiger analyse te maken van de certificatenmarkt in het licht van de aanpassingen van de doelstellingen, de veranderde minimumwaarden en de vanaf 31 maart 2015 verlaagde boete. Deze analyse kon echter niet binnen het bestek van dit advies.

De VREG gaat in voorliggend advies enkel in op de bepalingen waar zij een verbetering mogelijk ziet en/of een aanvulling nodig acht.

I. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 4

1) Dit artikel heeft tot doel een bepaling in te voegen in het Elektriciteitsdecreet dat stelt: "*Vanaf 1 januari 2010 komen nieuwe productie-installaties voor zonne-energie die geïnstalleerd worden op woningen of woongebouwen, waarvan het dak of de zoldervloer niet geïsoleerd is, niet langer in aanmerking voor het toekennen van groenestroomcertificaten die kunnen worden gebruikt voor de verplichtingen, vermeld in artikel 23. De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de isolatievoorwaarde.*"

De invoering van deze nieuwe regeling zal tot gevolg hebben dat gecontroleerd zal moeten worden of al of niet voldaan is aan de isolatievereiste.

Op basis van voorliggende tekst lijkt het de VREG te zijn die dit zal moeten controleren. De VREG kent immers groenestroomcertificaten toe. Bij de toekenning wordt door haar per certificaat gemeld of het al of niet aanvaardbaar is voor de quotumverplichting, vermeld in artikel 23. Een productie-installatie geeft recht op aanvaardbare groenestroomcertificaten indien voldaan wordt aan de criteria, vermeld in artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (hierna: "Groenestroombesluit").

Vraag is of de VREG wel de beste instantie is om deze controletaak aan toe te wijzen. Rationeel energiegebruik is geen "core-business" van de VREG. Er is hierover geen kennis aanwezig binnen de VREG. Het huidige personeelsbestand van de VREG laat ook geenszins toe controles ter plaatse te organiseren. Het toekennen van deze taak aan de VREG is ook niet efficiënt, aangezien er andere organisaties en instanties zijn die deze kennis wel hebben en momenteel reeds bezig zijn met deze materie.

Dat is bijvoorbeeld wel het geval bij de distributienetbeheerders, die decretaal de verplichting hebben gekregen om REG-actieplannen uit te werken, op grond waarvan zij isolatiepremies uitkeren. In dat kader controleren de netbeheerders facturen die de afnemers moeten overmaken aan de

netbeheerder, om te bewijzen dat zij wel degelijk over gingen tot isolatie van vloeren en muren. Een alternatief zou kunnen zijn om deze bepaling dan ook te integreren in artikel 25ter van het Elektriciteitsdecreet. Dit artikel legt de verplichting op aan de netbeheerders om groenestroomcertificaten aan te kopen tegen een bepaalde minimumwaarde. Daarbij worden momenteel als voorwaarde gesteld dat deze groenestroomcertificaten: 1) aanvaardbaar moeten zijn voor de quotumverplichting, 2) niet ouder mogen zijn dan 48 maanden en 3) werden toegekend tijdens de eerste 10 jaar (20 jaar voor zonne-energie) na de inwerkingstelling van de installatie. Een bijkomende voorwaarde zou dan de isolatievoorwaarde kunnen zijn.

De vraag blijft echter op welke wijze kan gecontroleerd worden of al of niet voldaan is aan de isolatievereiste. Het is duidelijk dat de Vlaamse Regering een duidelijk antwoord moet bieden op deze vragen voor 1 januari 2010. De woorden "*De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de isolatievoorwaarde*" kunnen dan ook beter gewijzigd worden in "*De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de isolatievoorwaarde*".

Vragen die tegen dan ook beantwoord moeten worden, zijn immers:

- Wat moet worden verstaan onder isolatie? (Welke soorten isolatie volstaan? Hoeveel centimeter isolatie? ...)
- Moet het volledige dak worden geïsoleerd, of volstaat het enkel het gedeelte waarop de panelen worden geplaatst, te isoleren?
- Hoe moet dit worden gecontroleerd? Op papier of ter plaatse? Of enkel vragen aan de aanvrager om (op ere woord) te melden dat er isolatie is geplaatst? Wat als de isolatie niet zichtbaar is (bij controle ter plaatse? Wat indien men geen facturen (meer) heeft om te staven dat men isolatie heeft geplaatst (bij controle op papier)?
- Wat met PV-installaties die geplaatst worden op gebouwen die niet aanzien kunnen worden als woning of woongebouw, bijvoorbeeld (al of niet alleenstaande) garages, schuren, stallen e.d. die niet geïsoleerd zijn? Volgens de huidige bepaling lijkt het of in deze gevallen niet aan deze isolatievoorwaarde dient te worden voldaan. Is dat wel de bedoeling?
- Welke voorwaarde geeft het meest consistente beleid: Dakisolatie of algemene energie-efficiëntie van het volledige gebouw?

De VREG stelt voor te onderzoeken of er gebruik kan worden gemaakt van de regeling inzake energieprestatiecertificaten. Aan personen die een PV-installatie plaatsen na 1 januari 2010 zou kunnen worden opgelegd dat zij aan de hand van een energieprestatiecertificaat zouden moeten kunnen aantonen dat zij de nodige isolatie hebben voorzien of beter nog, dat hun woning aan een bepaalde norm inzake algemene energie-efficiëntie voldoet. Dit laatste lijkt immers meer in lijn met de bedoeling van deze bepaling. Het is duidelijk dat deze verplichting mogelijk een extra kost zou kunnen betekenen voor deze potentiële PV-eigenaars, doch gezien de steun die aan hen toegekend wordt is deze kost wellicht niet onredelijk. Indien voor deze piste wordt gekozen, lijkt het mogelijk om op een efficiënte en effectieve wijze te controleren of al of niet aan de isolatievoorwaarde (of de minimaal vereiste algemene energie-efficiëntie) is voldaan. De administratieve overlast voor de burger en de kosten van de controle kunnen daarbij worden beperkt door links te leggen tussen de certificatedatabank van de VREG en de databank energieprestatiecertificaten van het VEA.

2) Voor alle duidelijkheid kunnen de termen "*vanaf 1 januari 2010 komen nieuwe productie-installaties*" beter vervangen worden door de woorden "*Productie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 januari 2010*". De datum van indiening van een installatie wordt door de VREG geïnterpreteerd als de datum waarop werd vastgesteld door een erkende keurder dat de PV-installatie conform is met het AREI (Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties). Pas vanaf dat moment mag de installatie aangesloten worden op het net.

3) De VREG merkt op dat zij momenteel de plaatsing van extra zonnepanelen naast een bestaande PV-installatie aanziet als een nieuwe installatie indien voor deze uitbreiding een aparte productiemeter wordt geplaatst. In geval geen nieuwe productiemeter wordt geplaatst, wordt de installatie beschouwd als een uitbreiding van de bestaande installatie en begint dus geen nieuwe termijn van 20 jaar te lopen tijdens dewelke de toegekende groenestroomcertificaten kunnen worden verkocht aan de netbeheerder.

Het verdient dan ook aanbeveling om de bepaling uit te breiden tot de "uitbreiding van bestaande installaties", omdat de maatregel anders zijn doel wellicht voorbij schiet doordat vele eigenaren geneigd zullen zijn om nog in 2009 een fractie van de geplande installatie te installeren, en in de komende jaren uit te breiden om gedurende 20 jaar van de regeling aan 450 euro te kunnen genieten.

Op grond van bovenstaande opmerkingen stelt de VREG volgende formulering voor:

"Voor ~~nieuwe~~ productie-installaties voor zonne-energie die na 1 januari 2010 in dienst worden genomen, en voor bestaande productie-installaties voor zonne-energie die na 1 januari 2010 worden uitgebreid [...]"

De VREG zal voor elke uitbreiding van een PV-installatie vanaf 1 januari 2010 de plaatsing van een extra productiemeter opleggen, op grond van artikel 8 §4 van het Groenestroombesluit.

Artikel 5, 2°

1) Ook hier verdient het aanbeveling te verduidelijken dat de daling van de minimumprijzen eveneens van toepassing is voor uitbreidingen van bestaande installaties na 1 januari 2010. De VREG stelt volgende aangepaste formulering voor: "1° voor zonne-energie: 350 euro per overgedragen certificaat, jaarlijks verminderd met 20 euro voor nieuw in dienst genomen installaties *en voor uitbreidingen vanaf 2010 van bestaande installaties* tot en met 2013 [...]"

2) Met betrekking tot de termen "*bijstook van vaste of vloeibare biomassa in kolencentrales*" wordt verwezen naar de toelichting hieronder bij het ontwerpbesluit, en stelt de VREG voor deze te vervangen door: "*elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energiebronnen in een kolencentrale*".

3) De aanpassing van de minimumprijzen voor biomassa zal een aanpassing vergen van de certificaten-databank zodat de netbeheerders op een efficiënte wijze de correcte waarde voor de certificaten kunnen uitbetalen. Tevens zal de toekenning van groenestroomcertificaten complexer worden voor productie-installaties die elektriciteit produceren uit verschillende hernieuwbare energiebronnen tegelijk, bijvoorbeeld covergisting van organisch-biologische afvalstoffen en afvalwaterzuiveringsslib, omdat deze groenestroomcertificaten zullen krijgen met een verschillende minimumwaarde.

4) De VREG is er ten slotte voorstander van om aan de distributienetbeheerders een uitdrukkelijk mandaat te verlenen voor het uitvoeren van controles van de meterstanden en de technische configuratie van PV-installaties in het kader van fraudebestrijding.

Eigenaars van PV-installaties kleiner dan 10 kW geven immers zelf de meterstand van de productiemeter door aan de VREG, op basis waarvan de VREG - na validering - groenestroomcertificaten aanmaakt. De drempel voor het plegen van fraude is hier relatief laag. De VREG beschikt echter niet over de vereiste middelen of voldoende personeel om controles ter plaatse uit te voeren.

Meterstanden die in bepaalde mate afwijken van de verwachte hoeveelheid geproduceerde elektriciteit worden daarom sinds kort door de VREG doorgegeven aan de distributienetbeheerder van het net waarop de PV-installatie is aangesloten, vermits deze moet overgaan tot de uitbetaling van de minimumsteun voor de betreffende installatie. Op basis van deze informatie voeren de

distributienetbeheerders in overleg met de VREG controles ter plaatse uit waarbij wordt geverifieerd of de aan de VREG doorgegeven meterstand overeenkomt met de werkelijkheid. Daarnaast controleert de netbeheerder ook de technische configuratie van de PV-installatie (vermogen van installatie en omvormers) en gaat hij na of de meter die de opbrengst van de panelen registreert, voldoende nauwkeurig is. Een onvoldoende nauwkeurige meter kan uiteraard de oorzaak zijn van afwijkende meterstanden. Op basis van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit van het Vlaams Gewest moet de opbrengst van zonnepanelen kleiner dan 10 kW geregistreerd worden door een meter met nauwkeurigheidsklasse 2 of beter.

Tot op heden bestaat er echter geen uitdrukkelijke wettelijke basis voor deze controles.

Daarom stelt de VREG voor om aan artikel 25ter van het Elektriciteitsdecreet een zesde lid toe te voegen dat luidt als volgt:

“De netbeheerder is gemachtigd om na te gaan of voldaan is aan de voorwaarden tot toekenning van minimumsteun met inbegrip van een controle ter plaatse van de productie-installatie en de meterstanden en kan bij twijfel de uitbetaling van de minimumsteun tijdelijk opschorten.”

In geval niet gekozen wordt voor een algemene energie-efficiëntiebeoordeling, wordt de controle ter plaatse best uitgebreid tot de isolatie.

4) De regelingen met betrekking tot het startpunt van de minimumsteun voor groenestroomcertificaten uit zonne-energie in het ontwerp van Energiedecreet en voorliggend decreet dienen op elkaar te worden afgestemd. In voorliggend decreet is deze startdatum de datum van indienname van de installatie. In het ontwerp van Energiedecreet start deze periode vanaf de eerste datum van toekenning van groenestroomcertificaten aan de installatie in kwestie.

Reden hiervoor is dat men in het Energiedecreet de startdatum voor de toekenning van groenestroomcertificaten en de startdatum voor de inkoopverplichting voor de netbeheerder op dezelfde datum wou leggen. Volgens het Groenestroombesluit kan de VREG pas groenestroomcertificaten toekennen voor de elektriciteit die werd geproduceerd vanaf de 1^e dag van de maand van goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten (tenzij er een keuringsverslag is). Deze goedkeuring vereist dus dat er een aanvraag werd gedaan. Er werd echter vastgesteld dat veel PV-eigenaars vergeten om tijdig een aanvraag in te dienen bij de VREG. Dit heeft tot gevolg dat de toekenning van groenestroomcertificaten pas maanden later van start gaat dan het beginpunt van de inkoopverplichting van de netbeheerder (= 20 jaar), wat natuurlijk leidt tot financieel verlies bij de betrokken afnemers. Vandaar werd er in het Energiedecreet voor geopteerd om deze periode van 20 jaar voor PV-installaties te laten ingaan vanaf de datum van de eerste toekenning van groenestroomcertificaten door de VREG. Op die manier was de startdatum voor de toekenning van groenestroomcertificaten gelijk aan de startdatum voor de inkoopverplichting voor de netbeheerder.

Gezien in voorliggend ontwerp van decreet echter ervoor geopteerd wordt om eerder de nadruk te leggen op de datum van indienname van de installatie (isolatievereiste, data ingaan minimumsteun) lijkt het nuttiger om als startdatum voor zowel de toekenning van groenestroomcertificaten als de inkoopverplichting van de netbeheerder de datum van in dienstname van de installatie te kiezen. Dit vergt dan een aanpassing van het ontwerp van Energiedecreet en het Groenestroombesluit (zie verder). De tekst opgenomen in artikel 5, 2° kan blijven staan. Voor de duidelijkheid zou wel kunnen worden toegevoegd: “Voor het geval van zonne-energie geldt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 december 2012 en loopt over een periode van 20 jaar **vanaf de datum van indienname van de installatie**. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 januari 2013 loopt de verplichting over een periode van 15 jaar **vanaf de datum van indienname**, tenzij ...” Hetzelfde geldt voor artikel 5, 3°.

Artikel 5, 3°

Zie opmerking bij artikel 5.2°.

Artikel 5, 4°

In verband met de verrekening verwijst de VREG naar haar adviezen ADV-2008-1 en ADV-2008-5. De VREG begrijpt overigens de laatste zin van de memorie van toelichting bij dit artikel niet.

Artikel 7

1) Naar analogie met de bovenstaande opmerkingen, wordt voorgesteld om het nieuwe tweede lid van artikel 25 sexies als volgt aan te vullen: "Op basis van deze evaluatie legt de Vlaamse Regering voor nieuwe productie-installaties, en voor uitbreidingen van bestaande installaties, een ontwerp van decreet [...]"

2) Het is onduidelijk wat de referentie is voor de "verwachte daling van het bruto binnenlands elektriciteitsverbruik".

Ontwerpbesluit

1) De VREG wenst de aandacht te vestigen op een aantal aspecten, aangezien de voorgestelde formulering van dit artikel het doel van de Vlaamse Regering (halveren van de steun voor bijstook van biomassa in steenkoolcentrales) voorbij zou kunnen schieten.

Indien het de bedoeling van de maatregel is om alle (voormalige, huidige en nieuwe) steenkoolcentrales die biomassa verbranden gelijk te behandelen, is een wijziging van de formulering van artikel 1 aangewezen.

Het gebruik van de term "co-verbranding met vaste fossiele brandstoffen" kan immers tot een aantal problemen leiden. Vanaf het moment dat een kolencentrale namelijk alle vaste fossiele inputstromen zou substitueren door biomassa of gasvormige fossiele brandstof (hoogovengas, aardgas, ...), is er niet langer sprake van "co-verbranding met vaste fossiele brandstoffen". Uit recente rapportering aan de VREG valt af te leiden dat dit een plausibel scenario is voor bepaalde kolencentrales. Dit is wellicht niet de bedoeling.

De niet-organisch-biologische fractie van restafval zou ook kunnen worden beschouwd als een "fossiele brandstof". Dit is wellicht ook niet de bedoeling.

Vandaar stelt de VREG voor om de formulering van artikel 1 te wijzigen als volgt:

"[...] Voor elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energiebronnen in een kolencentrale is slechts één op elke twee groenestroomcertificaten uitgereikt voor de productie vanaf 1 januari 2010, aanvaardbaar voor de certificatenverplichting."

De definitie van "kolencentrale" kan zou dan moeten worden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (hierna "Groenestroombesluit):

"16° kolencentrale: elektriciteitsproductie-installatie waar producten met de GN-codes 2701, 2702, 2703 of 2704, zoals bedoeld in de EG-verordening nr. 2031/2001 van de Europese commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van EEG-verordening nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistiekomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, als brandstof wordt gebruikt of in het verleden werd gebruikt."

De producten met de genoemde GN-codes zijn steenkool (2701), bruinkool (2702), turf (2703) en cokes (2704).

2) Naar analogie met het hogerstaand voorstel om de startdatum van de toekenning van groenestroomcertificaten en de startdatum voor de inkoopverplichting voor de netbeheerder op dezelfde datum te leggen, zou in artikel 3 van het besluit best de volgende wijziging aangebracht worden:

*"De eerste groenestroomcertificaten worden toegekend op basis van de elektriciteit die is geproduceerd vanaf de datum van het volledige keuringsverslag of vanaf de eerste dag van de maand waarin het aanvraagdossier werd goedgekeurd voor installaties die minder dan 100 000 kWh per jaar produceren. **Aan installaties die minder dan 100.000 kWh per jaar produceren, worden groenestroomcertificaten toegekend voor de elektriciteit die werd geproduceerd vanaf de datum van indienstname van de installatie, op voorwaarde dat de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten aan deze installaties werd ontvangen door de VREG binnen een jaar na de indienstname van de installatie.**"*

II. Impact van deze voorstellen op de werking en budget van de VREG

De VREG wijst erop dat bij de beschrijving van de budgettaire weerslag van het voorstel van decreet en het ontwerpbesluit geen rekening is gehouden met de impact op de VREG. Verschillende onderdelen van het ontwerp van decreet en het ontwerpbesluit hebben immers een belangrijke impact op haar werking. Momenteel zijn hiervoor geen middelen voorzien. De uitvoering van deze opdrachten hebben bijgevolg wel degelijk een effect op de begroting en het personeelsbestand van de Vlaamse overheid.

Ook al gaan de voorstellen over wijzigingen aan het decreet met ingang in de toekomst (vanaf 1 januari 2010), toch zal de impact op de VREG zich reeds vanaf 2009 laten voelen. De reden hiervoor is dat de software-aanpassingen tijdig moeten doorgevoerd worden en dat er een bijkomende piek valt te verwachten in het aantal ingediende dossiers in de loop van 2009. We lichten dit hieronder nader toe. Uiteraard heeft de toename van doelstellingen in de periode 2010-2020 ook gevolgen op de personeelsomvang van de VREG op middellange termijn. We maken bijgevolg een onderscheid tussen de korte termijn (2009-2010) en de middellange termijn (2011-2020).

Periode 2009-2010

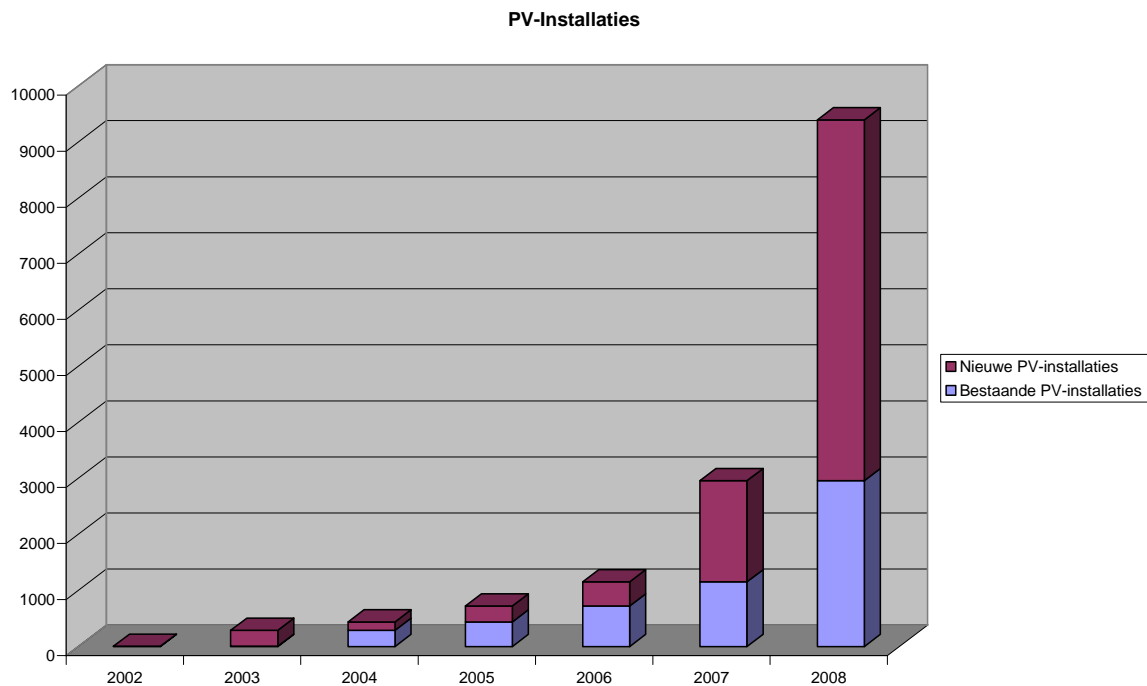
De voorstellen zullen aanzienlijke aanpassingen aan de software van de certificatedatabank vergen. Zo zal de mogelijkheid die in de databank wordt aangeboden aan eigenaars van groenestroomcertificaten om hun certificaten tegen de minimumsteun aan de netbeheerders te verkopen, dienen aangepast te worden naar aanleiding van de nieuwe minimumsteunregeling. Ook de nieuwe regeling voor biomassa-bijstook zal aanzienlijk wijzigingen vergen. **Deze aanpassingen hebben een eenmalige projectkost die voorlopig wordt ingeschat op 50.000€ (afhankelijk van juiste decreetsbepalingen).** Daarboven komen dan de eventuele kostprijs voor de inbouw van een zekere controle op de naleving van de isolatievereiste. Deze kostprijs kan nog niet ingeschat worden en is afhankelijk van de wens van de Vlaamse regering inzake de invulling van deze controle.

De voorstellen zullen ook een grote impact hebben op het personeel van de VREG.

1) Wat de toekenning van groenestroomcertificaten aan PV-installaties betreft, is de impact inzake de controle van de isolatievereiste nog niet duidelijk (zie opmerkingen bij artikel 4 van het ontwerp van decreet).

De VREG heeft in het verleden voor de beoordeling van deze PVdossiers één VTE toegewezen gekregen (op moment van invoering minimumsteun van 450 euro).

Dit is absoluut onvoldoende gebleken, gezien de exponentiële groei van het aantal aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie van elektriciteit uit zonnepanelen ("PV-dossiers"). Deze groei kan in de tabel hieronder worden afgelezen.

Grafiek 1: Toename van het aantal erkende groenestroominstallaties (enkel PV; cijfers tot september 2008)

Het aantal PV-dossiers is momenteel (februari 2009) reeds uitgegroeid tot meer dan 15.000 dossiers.

Al deze installaties vergen op jaarbasis gemiddeld een vijftal contacten tussen de betrokken PV-eigenaar en de VREG (algemene informatie, initiële aanvraag, wijziging van de aanvraag, opgave meterstanden, verkoop van certificaten, ondersteuning bij het gebruik van de databank). Een achterstand bij het verwerken van deze dossiers leidt bovendien onvermijdelijk tot een lawine-effect (bijkomende mails, telefoons,...)

Er is reeds sterk geïnvesteerd in automatisatie van de processen inzake de behandeling van PV-dossiers. Zelfs rekening houdend met een ver doorgedreven automatisering van deze PV-dossiers (aanvraagdossier, meterregistratie en certificatenverkoop aan de netbeheerder) zal een gelijkaardige toename van het aantal PV-dossiers niet kunnen worden opgevangen door de ene voltijdse administratieve kracht die momenteel in dienst is.

In 2008 werden **4 personeelsleden met een contract van beperkte duur** aangeworven en werden jobstudenten ingezet om de exponentiële groei van de dossiers (+ achterstand die hierdoor was ontstaan) weg te werken, maar in 2009 zal deze bestaande geleidelijk aan wegvallen, wat opnieuw zal leiden tot een groter wordende achterstand indien geen nieuwe aanwervingen kunnen gebeuren.

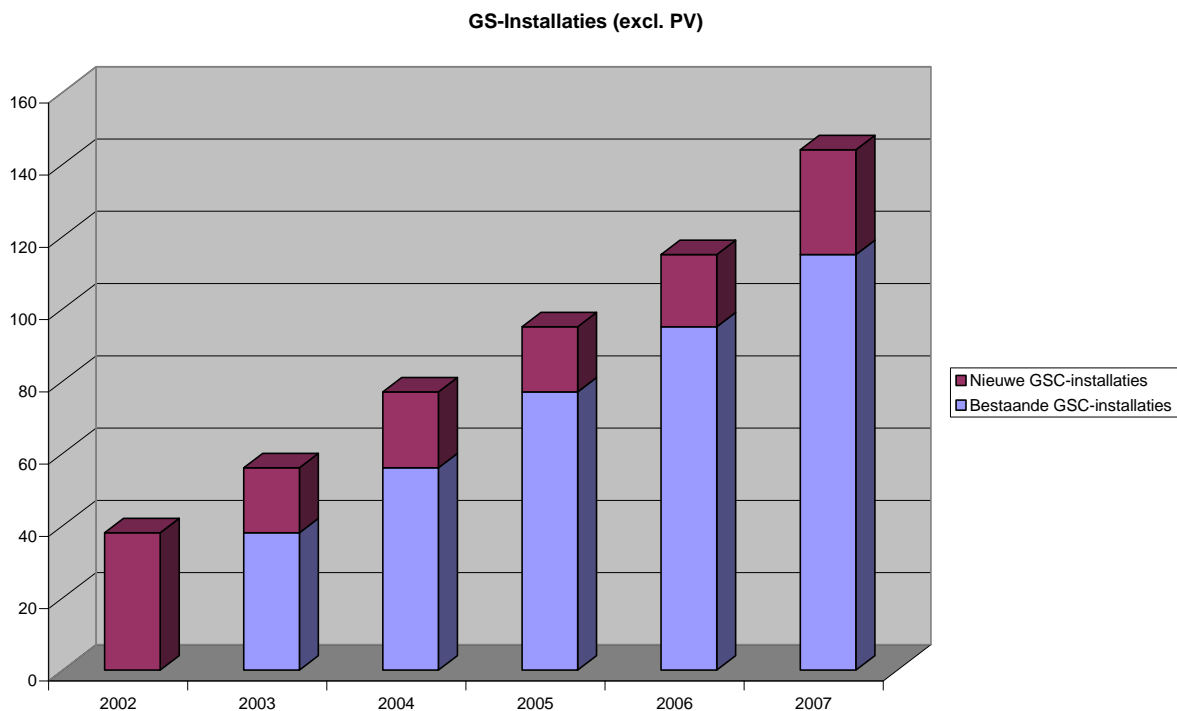
Bovendien valt er in 2009 een bijkomende piek te verwachten in het aantal ingediende dossiers, vermits de steunvoorwaarden abrupt minder gunstig worden vanaf 1 januari 2010.

Op basis van de prognoses en rekening houdend met de verdere automatisering van het proces zijn **twee bijkomende administratieve krachten (C1) vereist**, en dit nog voor begrotingsjaar 2009. Dit zou betekenen dat in totaal drie administratieve medewerkers (C1) zullen instaan voor de behandeling en opvolging van meer dan 15.000 PV-dossiers (= stand februari 2009).

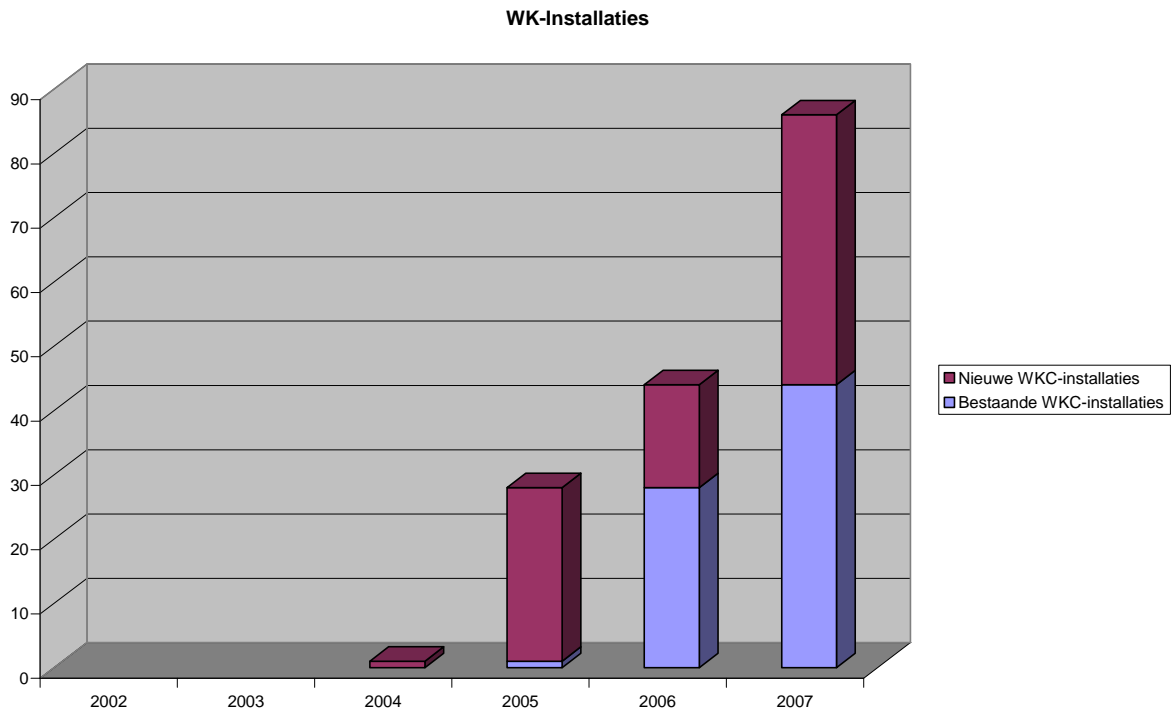
2) Om de doelstelling van 13% in 2020 te halen, zullen vele nieuwe projecten inzake hernieuwbare energiebronnen worden opgestart. Deze dienen allemaal behandeld te worden door de VREG. Deze houdt eraan deze dossiers op kwalitatief hoogstaande wijze te bekijken en te behandelen. Aangezien daarnaast ook de lopende dossiers verder dienen te worden opgevolgd (wijzigingen van bestaande installaties, controle van de maandelijks overgemaakte gegevens, herkeuringen,...), is er bijkomend personeel nodig om deze extra werkdruk op te vangen.

In onderstaande tabellen is de evolutie te zien van het aantal installaties (niet PV) dat door de VREG erkend werd als zijnde een installatie die recht geeft op de toekenning van groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten.

De analyse van aanvragen tot erkenning van groenestroom- en warmtekrachtinstallaties (niet-PV) en de opvolging van deze dossiers (tweejaarlijkse herkeuring, aanpassingen en uitbreidingen van de installaties,...) vergt een zeer gespecialiseerde technische kennis en gebeurt door een of meerdere technische toezichthouders (met ondersteuning door een administratieve kracht).

Grafiek 2: Toename van het aantal erkende GSC-installaties (excl.PV)

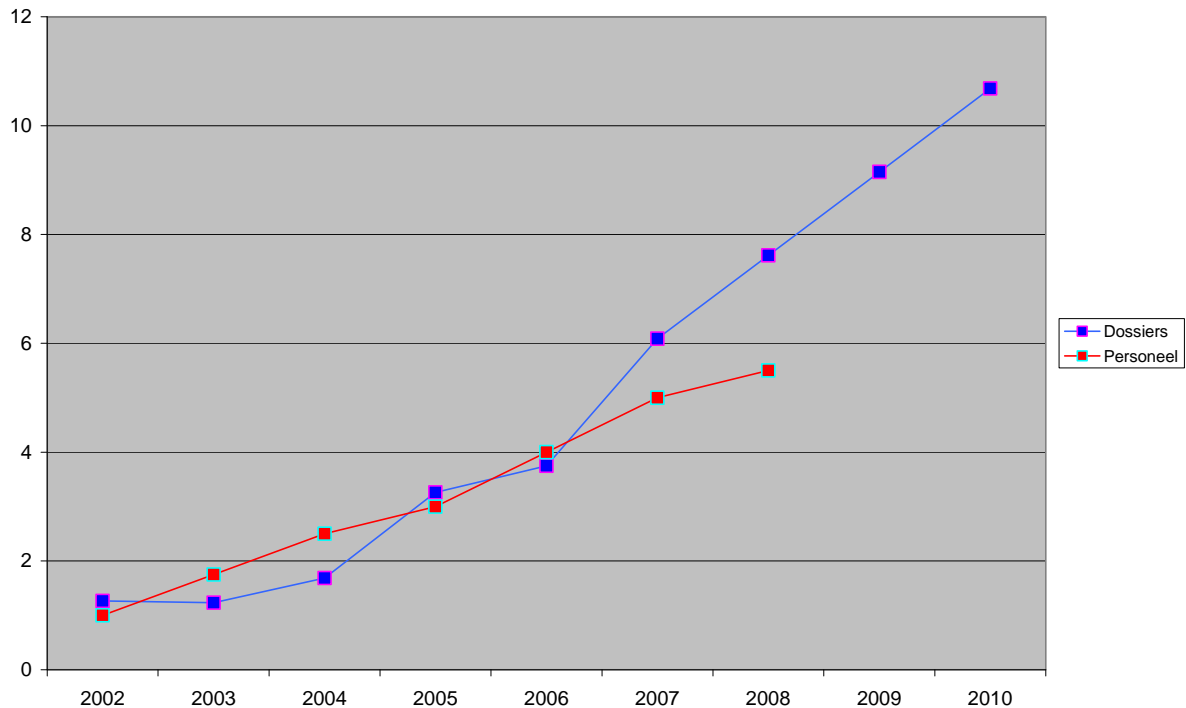

Grafiek 3: Toename van het aantal erkende warmtekrachtinstallaties

Het aantal productie-installaties waaraan GSC/WKC worden toegekend, stijgt, wat de inspanningen voor de opvolgingstaak sterk doet toenemen. De maandelijkse toekenning van certificaten inclusief de kwaliteitscontrole op de meetgegevens geeft een hoeveelheid werk die incrementeel stijgt met het aantal erkende productie-installaties.

Op basis van bovenstaande grafieken kan een berekening worden gemaakt van de werklast van de personeelsleden van de VREG die bezig zijn met deze dossiers:

- We gaan uit van de hypothese dat een WKK-dossier 50% zwaarder weegt dan een groenestroomdossier (excl. PV).
- Nieuwe dossiers betekenen uiteraard een eenmalige extra arbeid. Deze wordt verrekend door een factor 2 te hanteren voor alle nieuwe dossiers.

Grafiek 4: Toename van het aantal dossiers in verhouding tot de personeelstoename

Op basis van bovenstaande cijfers kan worden afgeleid dat de werklust van de 3,5 technische toezichthouders en de administratieve medewerker van de certificaten-databank de laatste jaren sterk is gestegen en onhoudbaar wordt.

Er moet bovendien opgemerkt worden dat de behandeling van groenestroom- en WKK-dossiers door de technisch toezichthouders wordt aangevuld met inhoudelijke activiteiten rond de regelgeving (decreet, besluiten, beslissingen en mededelingen), overleg met andere instanties (binnen en buiten Vlaanderen), onderhoud van en verbeteringen aan de certificaten-databank en ondersteunende taken (onder meer op het vlak van communicatie). Dit is impliciet verwerkt in de werklust van de dossiers (m.a.w. er wordt uitgegaan van een evenredige stijging met het aantal dossiers).

Gevolg is dat er minstens nood is aan **één bijkomende technisch toezichthouder (A2)** belast met de behandeling van de groenestroom- en warmtekrachtdossiers (excl. PV). Ook dit vanaf 2009.

3) Omwille van de exponentiële toename aan PV-dossiers en de toenemende werklust als gevolg van de grotere groenestroom- en warmtekrachtdossiers, lopen momenteel reeds diverse initiatieven op het vlak van automatisering en administratieve vereenvoudiging van de processen inzake de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten. Deze zullen ook de komende jaren worden verder gezet.

Voor de grotere (GS- en WKK-) installaties wordt gewerkt aan een verdere automatisering, onder meer bij het overmaken en valideren van meetgegevens, en het aanbrengen van andere verbeteringen aan de databank, voornamelijk op het vlak van gebruikersgemak en betere marktwerking (bijv. koppeling met het certificatenhandelsplatform Green Certificate Exchange, dat de Belgische energiebeurs BelPEX op het ogenblik voorbereidt, wat de handel in groenestroomcertificaten moet faciliteren).

Op vandaag worden deze opdrachten uitbesteed. Zowel op het financiële vlak, het managementvlak als op het vlak van efficiënte personeelsinzet is deze oplossing niet optimaal:

- financieel:
 - de uitgaven voor IT-projecten met betrekking tot de certificatedatabank hebben in de loop van 2007-2008 de begrote kosten sterk overstegen; bijna permanent werden er twee externe IT-ers aangestuurd voor de uitvoering van deze opdracht. Verdere automatisering is absoluut vereist om de instroom aan PV-dossiers aan te kunnen.
- management:
 - de controle over de voortgang en de kwaliteit van de projecten verloopt indirect en wordt vaak gehinderd door externe factoren (zoals personeelwissels bij het opdrachthoudend bedrijf).
- personeelsinzet:
 - de aansturing en opvolging van externe krachten vereist een aanzienlijke inzet van eigen personeel, in termen van aanbesteding, uitschrijven van functionele specificaties, testen en opleveren van nieuwe versies, controle van geleverde prestaties,...

Het beheer van de certificatedatabank zal ook in de toekomst een belangrijke taak blijven van de VREG. De beheerssoftware zal bovendien op korte termijn nog verdere wijzigingen moeten ondergaan, met name als gevolg van de toekomstige goedkeuring van de nieuwe Europese richtlijn Hernieuwbare energiebronnen. De implementatie van het nieuwe regelgevend kader zal leiden tot grondige aanpassingen en uitbreidingen aan de bestaande databank.

In het kader van een risicobeheersingsanalyse wordt actueel ook de veiligheid van de CMO-software (Central Monitoring Office) rond de databank herbekeken. Na de analyse zullen een aantal stappen worden geëvalueerd en geïmplementeerd om de veiligheid te verhogen. Ook dit zal vanuit de VREG opgevolgd moeten worden.

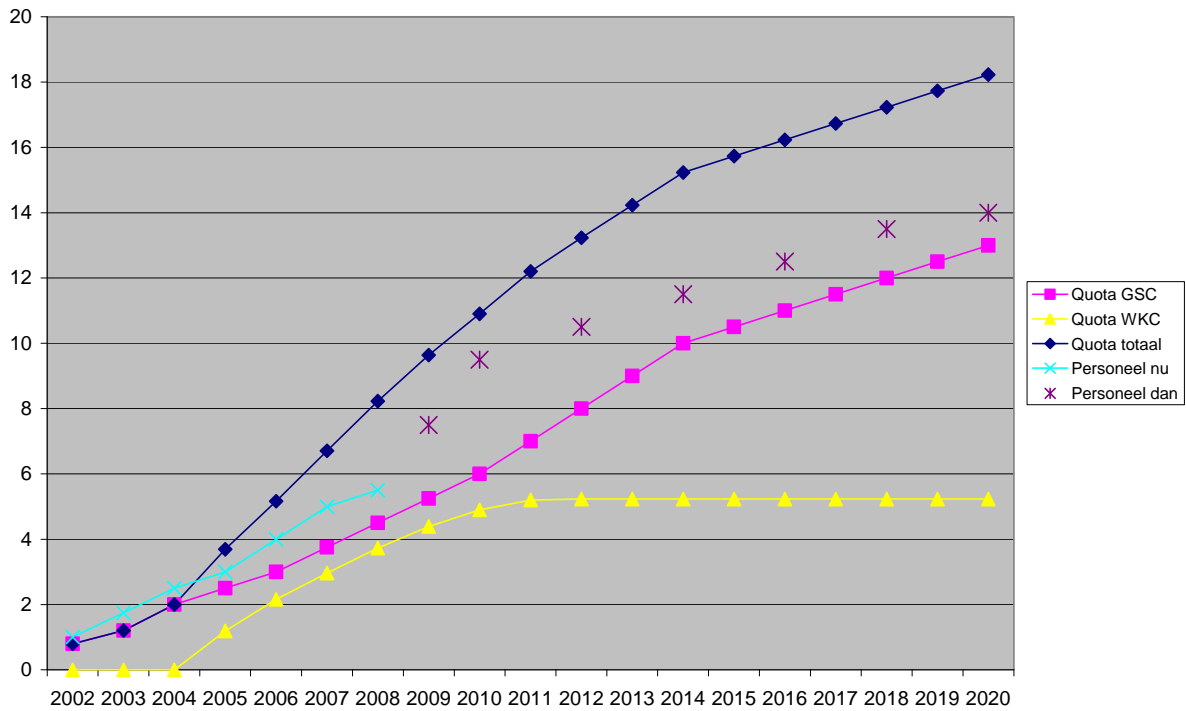
Daarom is het nodig om **een informaticus** aan te werven die, naast een algemeen ondersteunende functie voor het VREG-personeel (0,5 VTE), instaat voor de opvolging van de projecten rond de CMO en de bijhorende databank (0,5 VTE). De technisch toezichthouder die op vandaag voor de algemene ondersteuning binnen de VREG zorgt, kan hiervan dan worden ontlast en zijn reguliere taken voltijds uitoefenen. Hetzelfde geldt voor de technisch toezichthouder die op dit moment de informaticatechnische aspecten van de certificatedatabank opvolgt en initieert.

Als conclusie kan gesteld worden dat de VREG alvast voor 2009 nood heeft aan bijkomende middelen voor de uitvoering van de taken inzake de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten, inclusief de bijkomende taken opgelegd in voorliggende voorstellen, enkel kunnen uitgevoerd worden mits **verhoging van het personeelsbudget 2009 van de VREG met 217.742 euro.**

Vanaf 2011

Op basis van de doelstellingen die nu geformuleerd werden tot 2020, kan het aantal ingediende dossiers worden ingeschat. Rekening houdend met de opgedane ervaringen, kan de extra personeelsinzet beperkt worden gehouden. Niettemin zal de opvolging van deze extra dossiers leiden tot een bijkomende personeelsinzet die voorlopig **op 4,5 VTE** wordt becijferd (zie onderstaande grafiek 5).

Een meer gedetailleerde berekening van de impact op het personeelsbudget van de VREG voor deze periode zal later worden overgemaakt.

Grafiek 5: Personeelsevolutie VREG (certificatendossiers) op middellange termijn in functie van de doelstellingen

Voor de VREG

André Pictoel
 Gedelegeerd Bestuurder

Brussel, 13 februari 2009